

תורה שבעל-פה

דינים ומבוא לתושבע"פ
יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	(14×5)	—	70 נקודות
פרק שני	—	(10×3)	—	30 נקודות
סה"כ	—			100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

המשך מעבר לדף ◀

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (70 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 1-6 (לכל שאלה – 14 נקודות; סה"כ – 70 נקודות)

1. מבוא לתושבע"פ

- א. (1) במה תרמו הגאונים להתקבלותו של התלמוד הבבלי בכל תפוצות ישראל?
(2) כתוב שני הבדלים מרכזיים בין חיבורו של הרי"ף לבין משנה תורה לרמב"ם.
(7 נקודות)
- ב. "משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שימשו כל צורכן, הרבו מחלוקות בישראל ובעשו שתי תורות".
לפי רמב"ם, מדוע בין הלל לשמאי היו מחלוקות מעטות ואילו אצל תלמידיהם היו מחלוקות רבות?
(7 נקודות)

2. הלכות כשרות – הרחקות בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי חלב

- א. בגמרא מסופר כי מר עוקבא אמר שהוא ממתין בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי חלב "מסעודה לסעודה".
כתוב שתיים מהפרשנויות לדברי מר עוקבא. (8 נקודות)
- ב. ירון מקפיד להמתין שש שעות בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי חלב. בשעה שתיים בצהריים הוא סיים לאכול בשר, ובשעה ארבע בירך ברכת המזון.
באיזו שעה מותר לירון לאכול מאכלי חלב? נמק. (6 נקודות)

3. הלכות כשרות – עולם הכשרות בעידן המודרני

- א. (1) ציין שני פרטים שצריך לבדוק בתעודת כשרות המוצגת בחנות לממכר מזון, לפני שקונים מזון בחנות זו.
(2) באילו חנויות לממכר מזון אין צורך לבדוק אם יש לחנות תעודת כשרות? נמק.
(7 נקודות)
- ב. הסבר את הכלל "עד אחד נאמן באיסורין", וכתוב מהו היישום של כלל זה בנוגע לתעודת כשרות. (7 נקודות)

4. הלכות שבת – בישול

א. (1) הפוסקים נחלקו אם מותר להכין משקה משקיק תה בכלי שלישי.

נמק את דעת המתירים ואת דעת האוסרים.

(2) באיזה אופן מותר להכין תה בכלי שני?

(8 נקודות)

ב. יש פוסקים המתירים למזוג מים רותחים לכוס רטובה במקצת.

כתוב שניים מהנימוקים לכך. (6 נקודות)

5. הלכות שבת – בישול (הטמנה)

א. הסבר את המושג "הטמנה בדבר המוסיף הבל", והבא לו דוגמה. (4 נקודות)

ב. (1) הסבר את המושג "הטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל", והבא לו דוגמה.

(2) מתי מותר להטמין בדבר שאינו מוסיף הבל, ומתי פעולה זו אסורה? נמק.

(10 נקודות)

6. מצוות יישוב ארץ-ישראל

א. "יש אנשים ששואלים: היכן כתוב בתורה שאנו חייבים לבנות לנו מדינה?"

(הרב צבי יהודה קוק)

תשובתו של הרב צבי יהודה קוק לשאלה זו מבוססת על שיטת רמב"ן.

הסבר את תשובתו. (6 נקודות)

ב. (1) בעלי התוספות אומרים שבימינו אין מצווה לדור בארץ-ישראל. מדוע?

(2) כתוב דחייה אחת לדבריהם של בעלי התוספות.

(8 נקודות)

◀ המשך בעמוד 4

פרק שני (30 נקודות)

ענה על שאלה 7 (חובה) ועל שתיים מהשאלות 8-10 (לכל שאלה – 10 נקודות; סה"כ – 30 נקודות)

7. בין אדם לחברו – מצוות מעקה (שאלת חובה)

- א. (1) מה צריך להיות גובהו של מעקה? (כתוב בטפחים או בס"מ).
- (2) באיזה שלב בבניית מעקה מברכים על בנייתו? הבא שתי דעות.
(6 נקודות)
- ב. "החויב לעשות מעקה הוא לאו דווקא בגג".
היכן חל החיוב לעשות מעקה? כתוב את העיקרון, והבא דוגמה אחת.
(4 נקודות)

8. חול המועד

- א. כיצד מקיימים את מצוות "ושמחת בחגך" עם בני הבית? כתוב את העיקרון, והבא שתי דוגמאות. (5 נקודות)
- ב. לפני חג הפסח הזמין יהודי ארון בגדים לביתו מנגר גוי.
מה מותר ליהודי לבקש מהנגר לעשות בחול המועד, ומה אסור לו לבקש מהנגר לעשות בחול המועד? נמק. (5 נקודות)

9. לשון הרע

- א. באר את שלושת המושגים שלפניך: רכילות, לשון הרע, הוצאת שם רע. (6 נקודות)
- ב. במצבים מסוימים מותר לספר דבר רע על הזולת.
מהו העיקרון המנחה להיתר זה? כתוב דוגמה אחת למצב שבו הדבר מותר. (4 נקודות)

10. תשובה

א. כתוב כיצד כל אחד מהאנשים האלה מקיים מצוות השבה בגנבת ממון:

(1) אדם שגנב מהוריו.

(2) אדם שאינו יודע ממי גנב.

(6 נקודות)

ב. לפי הרב נחום רבינוביץ, מה ההבדל בין דרך התשובה על חטא במעשה, ובין דרך התשובה

על הרהור בדברים שאינם צנועים? (4 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך